

ГАСТОН ЛЬОРУ
УЖАСЯВАЩАТА
СТРАННОПРИЕМНИЦА

Превод от френски: Венелин Прошков, 1992

chitanka.info

— Като стана дума за жени — каза Шанлио, — не ви пожелавам никога да ви се случи такова сватбено пътуване, каквото направихме с моята „първица“. Още повече че и двамата щяхме да хвърлим топа... Впрочем веднага почвам с историята — стига усукваници. Като се върнах от Сайгон, помолих компанията за отпуск и използвах случая, за да се ожена, както бе уговорено, за малката Мария-Люс от Мурийон, която живееше с дядо си, след като баща ѝ бе загинал в Мадагаскар.

Заминахме на сватбено пътешествие в Швейцария.

Хрумването бе мое. Всъщност аз съм си буржоа, обичам сушата и мразя приключенията. Бях двацет години капитан на дълго плаване, за да спазя семейната традиция и защото старците така искаха, ама от самото начало направо ме хващаше морска болест при тая мисъл.

Накратко — с младата ми жена се озовахме в Швейцария също като по времето на Тьопфер^[1]. Бяхме влюбени, да си кажа правичката. Познавате ли Сольор^[2]?

— Лично аз се ожених на остров Борнео — ухили се Дора, най-големият шегаджия измежду старите морски вълци, които си разказваха страшни истории пред кафенето край старото пристанище в Тулон.

— Ясно... Ами Сольор... Той е нещо като столица на френска Швейцария. Има една дълга, спокойна улица, над която висят на своите пръти нарисувани с картинки фирми и се поклащат, щом полъхне ветрец от Весенщайн.

Весенщайн е един от върховете на Юра, висок е хиляда и триста метра и се издига на северозапад от града. Немалко туристи са се губили из теснините му и по пътеките на гората, в която, след като човек се изкачи на определена височина, чак до върха има една-единствена странноприемница, за която по това време се разправяха най-зловещи работи.

Две години преди да отидем там, местните власти открили на дъното на един кладенец и в съседната пещера дванайсетина скелета и някои предмети, принадлежали на пътници, които потърсили за зла участ гостоприемство на това място и там си и останали.

Разследването и експертизите доказали, че убийствата били дело на една съпружеска двойка, която здравата била наплашила всичко живо в района, та дори след смъртта на съдържателите на заведението, отвратителните Вайсбахови — вероятно си спомняте тая история,

тогава всички вестници гърмяха, — хората не си развързаха езиците. Някои стари жители на планините явно още навремето имали известни съмнения; ала Жан Вайсбах твърде ясно показал, че не обича да му се месят, и всички се спотаили.

В крайна сметка съдържателите умрели от естествена смърт, почитани и богати. Умрял също и прислужникът им на име Даниел.

Когато цялата работа се размирисала — ако мога така да се изразя, — следователите поразпитали наляво и надясно, привикали повторно като свидетели някои доста сдържани бивши техни съседи, най-вече една гушава старица, която направо ги заляла с ужасии, и така разкрили немалко трагедии, които вече имали само историческа стойност. Отделни чудовищни подробности обаче подсказвали, че освен дивашкото си плячкаджийство съпрузите Вайсбах са проявявали жестокост и садизъм, които в някои отношения остават ненадминати.

* * *

— Разбира се, по хотелските трапези в Сольор всичко живо говореше само за това. Пътниците, които се качваха на дилижанса, за да пристигнат през нощта на връх Весенщайн и да преспят в хотела, прославил се след отсядането на Наполеон в него, а оттам да се спуснат надолу и да се отправят към Франция през Белфорската просека, се заричаха да се спрат наред път и да пийнат по чашка в „кървавата странноприемница“, както я наричаха сега — веднъж, заради случилото се в нея, и втори път — заради боята, с която бе боядисана.

Това си влизаше в програмата. Докато кочияшът поеше конете, туристите отиваха да се почерпят край тезгяха и да побъбрят с новите собственици.

Те се били настанили едва предната година. Предшествениците им, които наследили Вайсбахови, напуснали мястото, щом избухнал скандалът, като обявили, че са разорени. Ала старите Шеферови се изхитрили и си рекли, че могат да се напечелят от любопитството на глупаците. Сметките им излезли верни, тъй поне се говореше из тоя край. Сега всички чужденци, които минавали през Сольор, искали да

погледнат „кървавата странноприемница“. Някои дори си позволявали разкоша да преспят в нея.

В деня, когато двамата с Мария-Люс се качихме на дилижанса след вкусен обед и шише рейнско вино, времето бе прекрасно и се канехме да се разходим приятно и между другото да посветим част от времето на една преживелица, достойна за кой да е приключенски роман. После трябваше да се завърнем в Сольор, където оставихме багажа си. Мария-Люс взе само една малка чанта. Ха! Насмалко изобщо да не се завърнем в Сольор, а преживелицата от приключенския роман се оказа далеч по-истинска, отколкото ни се искаше! Сега ще видите!...

Само като си помисля!... Може би тъкмо тая история умори моята мъничка Мария-Люс!... Беше толкова сладка, толкова жизнена... Здрава, свежа плът; страните ѝ бяха същински рози!... Нейсе!... Както и да е... това е животът! Едно безкрайно убийство... На човек му иде да се запита за какво ли се появява на тоя свят!...

Как се обичахме само!... Наех цялото купе на дилижанса само за нас двамата... просто за да си бъдем сами и да можем да се целуваме, когато ни се прииска!...

* * *

— Когато се канехме да потеглим, се появи една двойка... изискани хора! Цял живот ще ги помня — и има защо; бяха италианци. Той беше едър и хубав, направо красавец... около трийсетгодишен... С грамадни кадифени очи, нали знаете какви ги имат там, та да подлудяват синьорините... Лъскави зъби... кожа като кехлибар... гладко избръснат... приличаше на актьор... И се оказа тъкмо такъв — известен вече тенор, с бляскави успехи в миланската Скала... Както разбрахме по-късно, наричаше се Антонио Ферети... Беше изключително здрав, любезен и приветлив... Сякаш целият свят му принадлежеше.

Спътницата му направо примираше, като го погледнеше, и явно му принадлежеше изцяло, заедно с имуществото си... Беше млада жена с възхитително лице, златиста като венецианка — тя си беше такава, при това от най-стар аристократичен род... За жалост оттогава

името ѝ остана свързано с историята на съдебните разследвания!... Графиня Оливия Орсино. Красавецът тенор я бе отвлякъл.

Разказвам ви това още сега, за да няма объркване, за да си представите и да разберете какви са действащите лица веднага, и то по-ясно от нас — ние тогава просто ги възприехме като двойка досадници, които под предлог, че общият салон на дилижанса бил почти препълнен, искаха да се настанят заедно с нас в купето или дори да ни изпъдят оттам, ако им се удаде.

Естествено, спречкахме се; нахалството на хубавеца тенор ме подразни, пък и вече се бях приготвил за едно чудесно пътуване — само двамата в нашето си кътче.

Ако бе проявил повече възпитание, Антонио Ферети може би щеше да надделее, защото аз все пак не съм простак, а и както вече ви споменах, спътницата му бе очарователна.

Мария-Люс ме съветваше да отстъпя. Само че една негова приказка обърка работите, нещо като „див франчезе“.

Затръшнах грубо вратичката и тъй като бях платил за четирите места, отстоях правото си. Наложих им се да отидат при останалите.

Впрочем щом им бе неприятно да пътуват с дилижанс, можеха да наемат кола. Ала по него време още нямаше автомобили и не беше лесно да се намерят кола и коне за изкачване до връх Весенщайн. Необходими бяха специални екипажи, оборудвани като нашия дилижанс — с висящи отзад вили, готови да се забият в пътя, ако тежестта ги повлече назад, тъй като наклонът бе доста голям.

Описах тъй подробно тази случка, защото за беда тя изигра ужасна роля спрямо някои от нас.

* * *

— Разходката ни отведе най-напред през една разкошна клисура, прохладна, обрасла с дървета, огласяна от бълбукащи бистри извори, в която бе закътана малка постница, прочута наоколо като всички постници — на света Венера, ако се не лъжа; около нея имаше църкви, пещери; надвиснали скали и няколко възхитителни кариери за добив на солъорски мрамор, които се открояваха като ослепителни петна под слънчевите лъчи.

Само след три часа бяхме вдън гори, далеч от всякакво човешко присъствие, а слънцето се скри. Между хребетите пробягваха огромни облаци и постепенно цялата долина бе застлана с черен воал...

От време на време до нас долиташе приглушен гръм... Но все още нямаше гръмотевици: само някоя тежка шейна, натоварена с дърва, се спускаше мълниеносно по пътя като лавина, а покачено връз нея хлапе направляваше посоката на плъзгачите ѝ.

Заплашваше ни буря, когато най-сетне съзряхме „кървавата странноприемница“. Тя наистина не вдъхваше доверие в оловния здрач с дебелите си ниски стени, със зарешетените прозорци и старата сводеста врата, чиито крила бяха обковани с желязо и през която човек попадеше в двора, където бе прословутият кладенец — всичко бе боядисано в мръснокафяв цвят, както според приказките са оцветени гредите на гилотината.

— Ух, че е грозна! — възкликна Мария-Люс.

И наистина трябва да е била грозна, защото, признавам си, през този следобед всичко ни се струваше прекрасно. Хич не бяхме скучали в нашето купе! Такива хубави истории си разказвахме! Толкова въздушни замъци построихме. Толкова целувки си разменихме за здравето на двамата италианци.

* * *

— Тъкмо когато дилижансът спря пред портата на тая зловеща сграда, плисна проливен дъжд, придружен от светкавици и от гръмотевици... Притичахме до странноприемницата — или по-скоро до една огромна кухня, в дъното на която имаше изумителна камина, годна да побере цял дънер, където засега пламтеше само приятен огън от сухи съчки, а отгоре му бе окачено не по-малко приятно котле с говежда яхнийка, чието ухание, ей богу, бе извънредно примамливо. Пресрещна ни съдържателят, закръглен като бъчва, гостоприемен, с насмешливи очички, цял в тлъстини, с тройна брадичка — нямаше никак човекояден вид, напротив, разтапяше се от усмивки.

— Успокои ли се? — обърнах се аз към Мария-Люс.

— Да — отвърна ми тя. — Няма да успеят да ни сварят в това малко котле, пък и дебелакът изглежда весел!... Но какво време се

отвори!

Впрочем кочияшът влезе, след като бе разпрегнал и прибрал конете на завет — беше се притеснил за колата, когато затрещяха гръмотевиците. Запитах добродушния човечец колко време ще трябва да стоим тук. Той ми отговори:

— Един час... След час потеглям, каквото и да е времето!

Пресметнах, че ще пристигнем в хотела на връх Весенщайн посред нощ, ако изобщо пристигнем; отдясно на пътя имаше същинска пропаст. Бързо взех решение. Впрочем Мария-Люс веднага се съгласи с мен. Отведох гостилничаря в един ъгъл:

— Имате ли свободна стая?

— Имам две — отвърна дебелакът и ме изгледа присмехулно. — Тук ли искате да спите?...

— Да, покажете ми стаите?...

— Само изчакайте да обслужа господина и дамичката, които са в салона... и съм на ваше разположение!

Той наричаше салон една стаичка до кухнята, обзаведена с кръгла маса, застлана с мушама, с четири стола и с накачени по белосаните стени гравюри, изобразяващи битките на Императора. Тъкмо към това разкошно и удобно кътче се бе отправила италианската двойка, след като бе излязла от дилижанса, за да се избави от близостта на другите пътници, която явно не бе особено приятна.

Когато старият Шефер — гостилничарят — бутна вратата, която те бяха притворили, забелязах красавеца тенор до стъклото, вираше се в гледката навън доста тъжно. Спътницата му седеше облакътена на масата и също нямаше особено весел вид.

Гостилничарят отново дойде при нас:

— И други двама искат да пренощуват тук! Не им се ще да се разхождат в това време... Побързайте да си изберете стая, защото, между нас казано, само едната е сваятна!

Както можете да си представите, на часа го последвахме. Изкачихме се по почти отвесна стълба. Оттам вляво се стигаше до тавана, разположен точно над кухнята, а вдясно един коридор отвеждаше до *стаята за гости*. Тази стая бе известна: в нея бяха нощували почти всички убити.

— Не сте от страхливите — ухили се старият Шефер, като отваряше вратата. — Всъщност сега хората идват тук, когато правят сватбени пътешествия!...

— Такъв е и нашият случай — обясних аз.

— Тогава няма какво да се тревожа за вас — отвърна той, — поне няма да сънувате лоши сънища!... Имате ли багаж?

— Не. Всичко оставихме в Сольор.

Стори ми се, че тази подробност не му допадна! Може по-късно да съм си го внушил! По-късно също сякаш си припомних с какво внимание огледа той чантата на Мария-Люс, скъпоценностите ѝ, а дори и големия пръстен, който носех на ръката си. Но не твърдя нищо със сигурност! Просто бегло впечатление. Той ни остави. Вън все така плющеше, ала гръмотевиците бяха стихнали.

В сгъстяващия се здрач стаята ни се стори тихо убежище. Беше голяма и чиста, тапетите бяха светли, на цветчета, с растителни мотиви; имаше голямо легло с искрящо бели чаршафи, с огромна червена пухена завивка, грамадно кресло с висока облегалка, камина, върху която за украса бяха поставени изсушени портокалови цветчета под стъклен похлупак и два медни свещника. Върху стената имаше картини, илюстриращи произведенията на господин дьо Шатобриан — „Атила“ и „Последният абенсерах“, — чието съдържание разказах на Мария-Люс.

— Тук ще ни бъде много приятно... — рече тя. — Ако си добро момче, ще разпалим камината и ще си вечеряме в стаята!

— Отлично хрумване. Ще слеза да предупредя нашия домакин...

— Идвам с теб!... — възкликна тя. — Да не вземеш да ме оставиш сама в тази стая!...

— А! Значи все пак те притеснява...

— Бога ми! Като си помисля...

— Тогава не си мисли повече, ами ела!...

Тъкмо бяхме стигнали до горното стъпало пред таванското помещение, чиято врата бе открената... и разпознахме гласа на италианеца.

— Та това не е *уна* стая! — крещеше Антонио на своя развален френски. — Това е килер! Коптор!...

— Само туй мога да ви предложа!... — отвърна гостилничарят. — Уведомих ви, че другата стая е вече заета!...

Вратата се отвори и ние се озовахме пред двамата италианци и собственика.

— А, значи пак вие, синьор! — възкликна тенорът. — Ще признаете, че ние *няма много шанс*.

Не се удържах и се разсмях... Мярна ми се някакво желязно легло в един ъгъл на тавана, който бе задръстен с куп не особено привлекателни предмети, каквито обикновено се складират на подобни места...

— Несъмнено — рекох аз. — Трудно е човек да спи на такова място, особено когато е свикнал на известни удобства. Знаете ли какво бих направил на ваше място? Сега купето е свободно; аз бих заминал с дилижанса!...

— Той е прав — забеляза синьората.

— Подиграва ни се!... — процеди през зъби нейният спътник.

Усетих, че кавгата може да свърши зле... Дръпнах Мария-Люс и слязохме в голямата зала на странноприемницата.

Въпреки дъжда пътниците бяха пожелали да разгледат кладенеца, в който палачите са хвърляли своите жертви, и се бяха завърнали вир вода. Поръчаха си топъл грог, а съдържателят все тъй насмешливо ги засипваше с подробности:

— Сигурно не са пиели вода от тоя кладенец — все пак всеки си е малко чувствителен, — обаче селяните наоколо си сръбвали. Впрочем Вайсбахови работели чистичко. По „техните“ скелети нямало дори една мръвчица. Часове наред ги варели в огромен котел, който бил окачен ей на тая верига!...

Тогава пътниците поискаха да видят котела, вилата, брадвата и ножа — изобщо всички инструменти за мъчение, за които бе споменато във връзка с тази ужасна история.

— В *складчето* са... а ключът е у жена ми.

Госпожа Шефер явно нямаше да се върне скоро, вероятно се бе заседяла при някой горски пазач заради лошото време. Кочияшът оповести, че ще потегли, и залата се опразни.

Италианците слязоха едва след тръгването на дилижанса.

Явно се бяха примирили с премеждието и си поръчаха вечеря.

Ние току ги поглеждахме изпод вежди. Мария-Люс здравата се забавляваше. Реших да се държа любезно. Завързах разговор, заявих, че ако съм бил сам, на драго сърце бих им отстъпил стаята и прочие...

Италианецът ми отговори с усмивка:

— Една неприятна нощувка, нищо работа!

Онази, която по-нататък ще наричам просто графиня Орсино, макар тогава да не знаех името ѝ, бе извънредно мила с Мария-Люс.

— Това си е направо кражба — рече тя. — Странноприемницата изобщо не е ужасяваща.

В дъното на помещението се отвори врата. Съдържателката госпожа Шефер се бе завърнала. Тя свали широкото си палто с качулка. Неволно потръпнахме. Беше не просто страшно, а направо зловещо. Най-отвратителното във външността ѝ бяха кривогледите очи и огромната ухилена уста. Инак имаше ослепително бели зъби, чудесна руса коса, доста голям нос, някак жестоко разтворени ноздри. Не мога да кажа как е изглеждала старата Вайсбах, но тази женска навярно би вдъхнала с наслада миризмата на кръв.

Беше яка, още млада, вероятно трийсет и осем годишна; имаше набити крайници и ръце, свикнали да вършат мъжка работа.

Скоро след нея се появи и прислужникът, който още не се бе мяркал. Беше трътлест, имаше малка гърбица и куцаше. Бе риж, с животинско лице.

Хвърли на пода един товар, под който бе почти изцяло скрит, като изпъшка доволно. Сетне безмълвно ни изгледа и повдигна един капак под стълбата. Запали фенера, който си стоеше там, и хлътна в мазето, като мъкнеше след себе си товара. Съдържателят лъскаше чашите. Никой не продума. Просто тримата ни огледаха мълчаливо.

— Този път наистина се изплаших! — прошепна Мария-Люс.

— Да! Вече има атмосфера... — съгласих се. — Не се тревожи! Пак ще падне смях!

Съдържателят даде знак за това, след като жена му последва слугата в мазето.

— Как ви се струва жена ми? — подметна той. — Нали е тъкмо за такава странноприемница?... Надали бих могъл да намеря нещо по-добро!...

Аз се включих в играта.

— Да, доста забавно е!

Младата графиня се бе сгушила край огнището до своя красив тенор. Антонио Ферети заяви:

— Госпожа Шефер щеше да изглежда много добре, ако не беше кривогледа.

— Ако не беше кривогледа, щях да я оставя да си седи при родителите! — отвърна гостилничарят. — Жената на Вайсбах е била кривогледа! Впрочем не знам дали разгледахте слугата ми... той пък е гърбав и хром като Даниел, прислужника на Вайсбахови. Открих го чак в Шо дьо Фон.

— Не ви ли е забавно, Оливия? — запита тенорът, на когото очевидно му бе весело.

— На тавана имало ли е убийства?... — изпъшка Оливия.

— Как тъй имало ли е?... — възкликна Шефер. — Имало е, разбира се!... Разполагам с целите течения на вестниците, ако желаете да ги прегледате. Там спял Даниел и наблюдавал стаята за гости. Когато смятал, че пътниците са дълбоко заспали, чуквал три пъти по пода и Вайсбахови, които чакали долу да им даде сигнал, се качвали... Понякога свършвали работата набързо, друг път ставала патаклама. Така например Менгал, председателят на съда в Бреслау, толкова се борил, според разказа на Гушавата, че жена му успяла да избяга... Само че като се измъкнала от стаята, горкичката попаднала на тавана... Там я очаквал Даниел, който винаги бил готов да се намеси. Разцепил ѝ главата с брадва... Ще видите брадвата!...

— Какъв ужас! — изстена графинята.

— О, ама това нищо не е! — продължи съдържателят, като сви рамене. — Има толкова други истории, много по-интересни от тази!... И нищо не си измислям... Само вижте статиите, в които се описва какво се случило на красивата черноока дама в складчето... Ама тия работи трябва да се четат там!... Особено ако човек си пада по тях!... Ще видите вилата, с която Вайсбахови са я оправили!...

Усетих как Мария-Люс притисна ръката ми.

— Подайте ми огънче! — рекох на гостилничаря.

След като си запалих лулата, добавих:

— Драги Шефер! Ти си един долен шегаджия!...

— Поврага!... Как тъй? Ами разследването?... Ами вестниците?...

— Хубаво!... С тая брадва обаче само ме размиваш! И с тая вила!... Все едно да ми кажеш, че Вайсбахови са варили жертвите си в това котле!...

— Хитрец сте вие... — изкикоти се той. — Но намерих казан, каквото ми трябва! И то вчера!... Днес жената отиде да го плати, а слугата го донесе заедно с някои други дреболии, които чудесно ще допълнят обстановката!... Тъй де, грижа се за декора! Просто съм си го наумил!... А когато всичко бъде подредено *както преди*, ще стане съвсем убедително!... Стига човек да се остави да го убедят!... Като ви казвам: това е котелът... това е същата брадва... това е вилата... трябва да вярвате, инак не е приятно!... Вие просто не си падате по тия неща!... Аз се старая за ония, които си падат!... И тъй е голям късмет, че складчето е същото, че кладенецът и странноприемницата са същите!... Трябва само малко въображение — и става съвсем убедително!... А номерът с жена ми и със слугата е направо гениален!... До десет години смятам да бъда богаташ!... Като си помисля само, че предшествениците ми бяха променили всичко в стаята за гости, а тук бяха направили салон!... Прасета такива!... Бива ли да се поврежда тъй *кървавата странноприемница!*

Той въздъхна и продължи:

— Както виждате, вас не се опитвам да ви преметна! Виждам, че сте обикновени пътници! Показвам ви обратната страна на декора. А някои хора никога не биха ми простили подобно нещо! *Защото обичат такива работи!*... Не се бойте, госпожичке — обърна се той към графинята, — ако не ви е удобно да спите на тавана, където са убили онази нещастна дама, ще ви сваля един дюшек в салона!...

— Не! Ще спим на тавана! — заяви Антонио Ферети.

— Ами вие? — подметна съдържателят, като се обърна към мен. — Може би няма да ви бъде приятно да спите в „стаята за гости“?

— Нищо подобно... нищо подобно!... Нали, Мария-Люс?

— О! Тук ме е страх навсякъде... — отвърна Мария-Люс.

Тогавя ние, тримата мъже, се разсмяхме. Накрая жените също ни запригласяха, но малко притеснено.

Съпругата на Шефер се появи от отвора в пода, а след нея и прислужникът — и ние престанахме да се смеем. Само Шефер, изглежда, се забавляваше от впечатлението, което правеше жена му. Наричаше слугата „Даниел“ — *като онзи!*

Нареди му да заколи две пилета, ала Оливия заяви, че не е гладна и би се задоволила и с бульон.

— Чакай, чакай! Аз съм гладен — възпротиви се Антонио Ферети. — Едно пиле ще ми дойде съвсем добре!

— Ами ти?... — попитах Мария-Люс.

— И аз нямам нищо против — отвърна тя, като се притисна до мен. — Само това не ме плаши в тази къща!

— Заедно ли ще вечеряме? — запита Антонио, който решително бе забравил случката в дилижанса.

— Не — отвърнах му, — благодаря ви... В стаята гори огън... Жена ми и аз ще хапнем *там*.

— Много приятно е там, при вас!... — забеляза той, като се усмихна. — Видях стаята... Имате късмет... Разбирам защо се съгласявате да си останете в нея *дори с опасност да бъдете убити!*

— Много остроумно!

— О! Имах предвид онези, които са отседали там преди вас.

* * *

— Съдържателят подрънкваше с връзка ключове. Току-що бе запалил осветлението, защото се бе стъмнило:

— Докато стане вечерята, ще ви поразведа наоколо! Дъждът спря. Да отидем до кладенеца, до пещерата и до конюшната.

Жените се колебаеха, но ние ги убедихме да дойдат с нас. Съдържателят ни предвождаше, в ръката му се клатушкваше фенер... В конюшната, край кладенеца и в пещерата, която се намираще на стотина метра от странноприемницата и дълго е била неизвестна за повечето хора, той ни разправи цялата история, че и още нещичко в придатък. Сигурно малко послъгваше! Престъпленията в странноприемницата в Пейрьобел^[3] били вятър работа, направо вятър работа, в сравнение с престъпленията в *кървата странноприемница!*...

Вайсбахови били пригодили в дъното на пещерата нещо като крематориум... Там също открили сред пепелта *парчета от човешки кости, които били твърде едри, за да бъдат взети за кости от овце.*

Колкото и да се преструвахме на невъзмутими, върнахме се доста развълнувани от тази разходка... Със задоволство влязохме отново в широката зала на странноприемницата, където огънят

пламтеше... И все пак... Да... Ала ето че в огнището... се въртяха на шиш двете пилета, от които се носеше крайно апетитна миризма... Куцият слуга сегиз-тогиз ги поливаше със сос и търкаше едно огромно медно корито, край което се бе настанил.

— Какво правиш? — попитах го аз.

Той вдигна за миг към мен животинското си лице и отново се залови да търка.

— Не си струва да разпитвате Даниел!... — изхили се съдържателят. — Няма да ви отговори!... Не че не е приказлив... ама му е наредено да бъде ням като оня, който наистина не можел да говори!... Нали разбирате?

— Да! Да!... Ха, как да не разбирам!... Поздравявам ви! Нищо не пропускайте!...

— Нищо... Когато туря казана в огнището, ще видите колко ефектно ще бъде, щом почна да разправам онова, което Гушавата разправила на съдиите.

— Какво например? — попита Антонио.

— Ами онова, дето ѝ се случило първия път, като разбрала какви са господарите ѝ... Нея вечер, като се прибрала с изплакнатото пране, в огнището горял направо адски огън... Приближила се да види какво се готви, повдигнала капака, обаче Вайсбах притичал, пернал ѝ един и я залепил за стената... Ала тя успяла да види!... Видяла една човешка глава, която се клатушкала в супата сред човешките мръвки.

Вайсбах ѝ рекъл:

— Е, това е! Любопитството винаги се наказва!... Ако бях разумен, щях да те пратя на дъното на тоя казан, та да го поразгледаш хубаво! Само че имам нужда от тебе!... Засега може да си останеш без език!

Клетницата се хвърлила на колене и се заклела, че никога няма да проговори. И останала!... *Защото знаела, че оня няма да я пусне!...* От този ден двамата престанали да ѝ обръщат внимание... В някои нощи дори я заставяли да присъствува на разни неща!... С ритници в задника я закарвали до складчето!... Ха!... Нека да ви заведе в складчето! Там е най-хубаво!

И той отново взе фенера...

* * *

— Жените се спогледаха. Ама като хвърлиха по едно око на гърбавия, който току ги мяркаше изпод вежди и продължаваше да трие казана, отново се примириха. Последвахме стопанина в мазето. Омазнена стълба... Лепкаво въже... Мрак — и после светлинка в дъното. Сега се чуваше дрънчене, сякаш някой удряше с чук по вериги. Оказа се, че е точно така, когато мъжът отвори вратата в дъното на един подземен коридор. На земята, върху влажния под на подземиеето, бе поставен друг фенер. Жената на Шефер бе коленичила и прикрепваше единия край на веригата към халка, забита в стената, над която бе окачен още един фенер. Веригата завършваше с железен нашийник. Тя бе с гръб към нас. Изобщо не ни обърна внимание. Чукаше като побесняла. Сетне поспря за миг.

Стопанинът каза:

— Това се наложи да го поръчам. Ама пак са стари железарии. Ще свършат работа, когато нашийникът ръждяса добре. Бас държа, ще има мераклии, които ще откриват по него следи от кръв!...

— Ама че гадина!... — промълвих. — С вас човек наистина не може да скучае!...

— Нали?... Ами с жена ми?... Чакайте, тя сега ще ви смае; ще ви разправи историйката за хубавата черноока дамичка в мъничкото складче. Струва си!...

— Би трябвало да преместите цялото оборудване в Париж, на булевард „Рошьошуар“. До кръчмата на Брюан — ще имате страхотен успех!

— Знам го туй място!... — рече той. — Пътувал съм... Навсякъде има шантави хора...

Подземиеето не беше особено голямо, но все пак мястото бе достатъчно за нещо като малка изложба. На гвоздеи, побити между камъните, бяха окачени добре ръждясал огромен нож, трион, брадва и други предмети, необходими за съдържател на странноприемница, който се отнася към занаята си, както се е отнасял старият Вайсбах. В един ъгъл имаше остен за добитък и вила; до стената бяха подпрени и клещи. Тук-там висяха обезцветени дрипи, които очевидно трябваше

да изобразяват някогашни дрехи; в друг ъгъл бяха струпани отпадъци, сред които се забелязваха парчета кожа — нарязани ботуши.

— Забележете, нищо не сме измислили. Ще прочетете вестниците. Всичко е точно! Всичко го има там!... За жалост правосъдието е прибрало вещите. Замених ги с най-доброто, което успях да открия!...

Той се изсмя и подхвърли към жена си:

— Давай! Ти си наред!

Тогава тя стана и тръгна насреща ни. Отстъпихме. Цял живот ще помня тая огромна уста и кривогледите очи; диво и невероятно ги озаряваха двата фенера, единият от които бе все още на земята. Какъв образ! Каква картина!... Жената протегна ръце и сграбчи остена и вилата. Сетне заговори, като поглеждаше тъй страховито към милинката графиня, че тя извърна лице на другата страна... Какъв глас!...

* * *

Съдържателят Шефер ни каза:

— Нали разбирате, всъщност тя само пийва по една ракийка, след като си глътне кафето с мляко сутрин, нали всичко живо прави тъй!... Голяма работа е Анет! (Ето че и нея наричаше Анет, *също като другата!*) Сега ще видите какво нещо е!

Тя подметна, като продължаваше да се взира втренчено в младата графиня:

— Някоя от дамите няма ли желание да опита нашийника? Нищо, че госпожата е руса — *нак става!*

Предложението не предизвика възторг. Анет се изхили отвратително!

— Всеки си има собствен вкус. Ето как са ставали тия работи! Гушавата го е разказала: веднъж пристигнала една хубава черноока жена. Придружавал я не млад господин. Явно не били женени. Били богати и имали скъпоценности. Злополука с кола ги принудила да отседнат в странноприемницата. Кочияшът тръгнал обратно за Сольор, за да дойде на следващия ден с друга кола. Когато се върнал, съобщили му, че двамата влюбени си тръгнали призори и оставили пари за

кочияша, който си ги взел и си отишъл, без повече да се занимава със своите клиенти... Те обаче не били напуснали странноприемницата...

Господинът бил зашеметен от Даниел и накълцан от Вайсбах и вече врял в казана... колкото до красивата черноока дама, тя била още жива в складчето... Според думите на Гушавата живяла цели две седмици... Всяка нощ, като затворели странноприемницата, отивали за малко при нея... Тук я били оковали... а на врата ѝ бил сложен ей тоя нашийник!... Една вечер Гушавата чула писъци и се промъкнала в мазето... Вайсбах обаче имал остър слух и я открил. Повлякъл я в подземие, като рекъл: „Трябва да видиш, да видиш какво те чака, ако не си държиш езика зад зъбите!...“ И тя видяла!

Хубавата черноока жена била вързана тук, както ви казах — чисто гола! Тялото ѝ било една кървава рана!... А онази Вайсбах току я мушкала в ребрата ту с вилата, ту с остена.

Докато говореше, жената на Шефер премина към действия. И приказките ѝ далеч не бяха тъй страшни колкото това, което правеше!... Приведена, с проблясващи зловни очи и олигавена паст, тя размахваше към стената с веригата ту вилата, ту остена си с въодушевление, което вече не бе престорено, в което се долавяше яд, а може би дори и наслада.

— Мръсницата му с мръсница!... — кряскаше тя. — Направо побърквала горкичката хубава дама! Тъй! И тъй!... Леле-мале! Леле-мале!... В ребрата... Където падне... а онази ревяла... „Разхубави ли се сега... Ха! Виж се каква си хубава! Е, сега любовникът ти може да пристигне!... На ти и това! Вече си по-хубава и от мен!“

— Трябва да ви кажа — подметна жената на Шефер, като се обърна към нас или по-скоро към младата графиня, която се беше облегла на стената, за да не ѝ прилошее, — трябва да ви кажа, че оная Вайсбах била грозна като смъртта! И кривогледа! Тъй че нали разбирате... не можела да понася красиви очи (докато говореше, жената на Шефер гледаше към очите на младата графиня), без да ѝ се прище да ги избоде!...

— Да си вървим!... Да си вървим!... — възкликна Оливия Орсино. — Не искам да стоя повече тук нито миг!...

И тя избяга от подземие. Всички я последвахме. Зад нас Шефер се кикотеше:

— Нали ви казах, безпощадна е!... Ха! Знае си тя урока!... Ама вие не се притеснявайте!... Иначе е кротка като агънце... И е много добра готвачка, имайте предвид и това!

После се разнесе гласът на жена му, която ни настигна:

— Изплаших ви, а? Ами разкажете го на познатите си, та да идват повече хора!

Усещах как Мария-Люс трепери... Всички бяхме леко пребледнели, когато се събрахме отново в залата на странноприемницата. Спогледахме се и накрая се разсмяхме... само графинята промълви:

— Каква ужасна, ужасна жена!

— Ама вие не чухте края... — обади се Шефер, като бодна пилетата, за да провери дали са се опекли.

После спря малкия механизъм, който ги въртеше...

— Готови са! Сега ще видите, като сложим и една хубава салата!... Та ето края! Тъкмо в деня когато вкарали Гушавата в килията, жената на Вайсбах избола с пилата си очите на чернооката женичка, та да види дали е приятно, че са по-хубави от нейните!...

— „Криви се сега! Криви се и ти!“ — тъй й викала!... — добави съпругата на Шефер, като взе една камара чинии от някакъв голям долап.

— Е, стига толкова!... — заявих аз. — Стига с аперитива... Да вървим да ядем!

Мария-Люс ми рече тихичко:

— Не разбра ли какво ме помоли италианката?... Иска да не се разделяме. Хайде да вечеряме долу заедно с тях!

— А, не!... — възпротивих се аз. — На мен ми пука от тия истории! Искам да си бъда насаме с моята женичка!...

* * *

— Разделихме се с другата двойка и аз поведох жена си по стълбата. Поизмъчихме се, докато открием стаята си в онзи странен коридор. Нали си спомняте логиката на доктор Фестус: „Искам да намеря стаята си. Моята стая е номер деветнайсет. Значи като отида до номер деветнайсет, ще намеря стаята си.“ Тъй си говори човекът и

върви все напред и напред, сякаш има пред себе си пътеводни знаци. Ала както се придвижва, стига до едно непредвидено стълбище. Тогава се подхлъзва и се спуска светкавично по стъпалата по задник. За малко и на нас не ни се случи нещо подобно... Впрочем историята на Вайсбахови съдържа няколко подобни случки. Пътникът се качвал. Слугата го чакал в сумрака при горните стъпала и го бутал. Съдържателската двойка го чакала долу — и край.

Все пак имахме по-голям късмет от доктор Фестус, тъй като в този хан имаше само една стая и накрая я открихме; междувреме бях отворил няколко врати, които водеха към малки помещения, задръстени със сандъци и всевъзможни отломки — запитах се защо ли никой в тази странноприемница не използва едно тъй ценно пространство.

Когато старият Шефер ни поднесе вечерята пред уютно разгорелия се огън, на светлината на домашна лампа, не се сдържах и му зададох този въпрос. Той ми отговори, че много ще се охарчи, при това може би залудо... Най-сетне след известно колебание добави:

— Според мен старецът Вайсбах *не е държал да приема по много пътници неведнъж...*

После си тръгна, като остави на масата бутилка шампанско и ни пожела лека нощ.

* * *

Мария-Люс ми каза:

— Разбра ли?... *Ами той защо оставя нещата така?*

— Човекът се е настанил наскоро!... Трябва му малко време!...

Да не вземеш пак да си въобразяваш разни неща?...

В края на вечерята тя отново бе напълно спечелена... Изпихме весело бутилката и — бога ми — вече изобщо не мислехме за онези ужасии и се канехме да си лягаме, когато на вратата ни леко се почука... Тази врата нямаше резе, но се заключваше, освен това ѝ бяха сложили една кука, която захващаше нещо като халка, закована в рамката. Попитах:

— Кой е?

— Не отваряй!... — прошепна Мария-Люс, която вече не бе на себе си.

Трябва да поясня, че бяхме стояли доста до късно и никой не би могъл да се учуди, ако сме вече заспали...

— Отворете! Отворете бързо! — обади се глух глас, в който разпознах гласа на италианеца.

Тогава отворих. Човекът нахълта в стаята и притвори вратата. Лицето му беше бледо и посърнало, явно бе обзет от силно вълнение...

— Идвам да ви предупредя!... — отрони той с пресекващ глас. — При нас се чува всичко, което се говори в кухнята. Тия хора са убийци!... Чух как жената каза на стария Шефер: „Какво страшно има?... Ако открият костите им... *ще сметнат, че са тук от по-рано...*“ Сами разбирате — няма да останем нито миг повече в тази бърлога!... Открих на тавана едно въже. Облечете се и постъпете като нас!

Мария-Люс бе почти разсъблечена. Моето сако бе метнато върху един стол...

— Ама работа!... — възкликнах втрещен.

— Не забеляза ли очите на жена му! — обади се Мария-Люс, като тракаше със зъби.

Когато видях, че се колебая, италианецът изобщо не остана да настоява и да си губи времето, а се измъкна...

— Да вървим! Да вървим!... — умоляваше ме тя. — Нямах дори един револвер...

Беше точно така!... Пък и можех ли да откажа нещо на Мария-Люс... Взех чантата и само след две минути се озовахме на тавана... Отидохме дотам по чорапи, за да не вдигаме шум... Дървеният капак на таванското прозорче още бе вдигнат... Въжето бе закачено за една кука... Италианците вероятно бяха вече далеч!... Обухме се набързо... Тогава забелязах светлина, която се процеждаше между гредите на пода... Идваше от кухнята... Опитах се да надникна... ала не виждах нищо... Чух само гласа на Шефер: „*С кого от тях да почнем?*“

* * *

Шанлио бе стигнал точно дотук в своя разказ, когато капитан Мишел удари с юмрук по масата, а чиниите се раздрънчаха:

— Чаках да го чуя!... Начетен човек си ти!... Само дето при Пол-Луи Курие^[4] съдържателят казва: „И двата ли да заколим?“ — а става дума за два петела!... Мислиш ни за патароци, Шанлио!

— Момент! — каза Шанлио. — Не знам какво имаш предвид с тоя твой Пол-Луи... нито съм го виждал, нито съм го чувал... А ако сте патароци, към това имат отношение единствено родителите ви... Аз разказвам прежеждието си тъй, както се случи.

— Остави го да довърши, де!... — подметна Дора. — Според мен хич не му е било весело...

— Не, драги, не ми беше весело... И на Мария-Люс също!... Трябва да ти призная, че изфиряхахме на часа!... Позатегнах въжето и го сграбчих. Дадох на Мария-Люс чантата, където освен немалко пари бяха и тоалетните ни принадлежности, тя се вкопчи в раменете ми... А като слязохме долу, поне десет минути тичахме... Спуснахме се към Сольор по някаква пътека, бояхме се да се движим по широкия път... Надявах се да открием италианците... ала в онази тъмнина се изгубихме!... Освен това се плъзгаше, падахме по мократа земя...

— Сигурно са ви позаболели и стомахчетата! — ухили се Мишел.

— Всъщност аз просто не можех да спра Мария-Люс, която бе убедена, че ни преследват и че разбойниците ще ни застрелят с пушки... Най-лошото бе, че отново заваля. И то как!... Ах, приятели! Каква нощ! Под тоя потоп!... В гората... заблудени! Никога не съм преживявал нищо подобно — особено заради Мария-Люс, която накрая се наложи да нося като дете и която се бе отпуснала напълно и беше вир вода... Най-сетне видях светлинка!... Някаква селска колиба!... Приеха ни... Стоплиха ни... Дадоха ни легло... Изсушиха дрехите ни... Извадих всичко от джобовете си... В джоба на сакото открих едно парченце картон с думите:

Благодаря за стаята... Купето си остава на ваше разположение. Ваш покорен слуга.

— Ха! Сигурен бях!... Ама че си тъпак! — възкликна капитан Мишел.

— Момент!... — обади се отново Шанлио. — Това не е краят!... Можете да си представите как побеснях от тая глупава шега, която можеше да се превърне в престъпление — толкова зле беше бедничката Мария-Люс... Колкото и да я разтривах... не успях да я стопля... Втресе я жестоко. На другия ден изпратих да повикат лекар от Сольор и успяхме да напуснем този гостоприемен дом едва след два дни.

* * *

— Скоро, когато се настанихме и се отдадохме на щастието си, тия потресаващи мигове се изтриха от паметта ни. Все пак се тревожех, защото Мария-Люс беше доста бледичка...

Един приятел се бе завърнал от Италия и ни остави някакъв тамошен вестник. Взех го, беше ми забавно да преглеждам италианските новини — и изведнъж погледът ми се спря върху един текст:

„Миланското висше общество е извънредно разтревожено. От графиня Оливия Орсино, която замина преди два месеца на кратко пътуване до Швейцария, няма никакви вести. Придружаваше я знаменитият тенор Ферети; двамата са в неизвестност... Липсват улики, които да дадат надежда, че ще бъдат открити. Известно бе увлечението им по високопланинските екскурзии... Изказват се опасения, че се е случило най-лошото...“

За миг сякаш отново видях изражението на разпаления Шефер: *„Някоя от дамите няма ли желание да опита нашийника? И вие ставате!... Трябва да ви кажа, че оная Вайсбах била кривогледа! Тъй че нали разбирате, не можела да понася красиви очи!“*

И жената на Шефер се блещеше към очите на младата графиня...

В крайна сметка доста леко се отървахме!...

Дяволът обаче си знае работата — едва по-късно разбрах, че Мария-Люс също ще заплати с живота си тази адска нощ...

[1] Родолф Тьопфер (1799–1846) — френскоезичен швейцарски хуморист и карикатурист, автор на „Женевски новели“ и „Пътешествия на зигзаг“. — Б.пр. ↑

[2] Сольор или (на немски) Золотурн е столица на швейцарския кантон със същото име. — Б.пр. ↑

[3] Странноприемница, станала известна със страшните престъпления, извършени в нея около 1829 г. Случаят е вдъхновил Балзак, Жул Божоен и други автори. — Б.пр. ↑

[4] Пол-Луи Курие (1772–1825) — френски писател. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.